

УЖГОРОДСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

17.01.2022

м. Ужгород

№ 24

Про порядок утворення та організацію роботи у місті Ужгород консультаційних пунктів з питань цивільного захисту

Відповідно до пункту 20 частини 4 статті 42, пункту 3 статті 36 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 19, 39, 42 Кодексу цивільного захисту України, Постанови Кабінету Міністрів України 26.06.2013 № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях», наказу Міністерства надзвичайних ситуацій України від 07 червня 2011 року № 587 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях та сільських (селищних) радах», наказу ДСНС України 14.12.2021 № 821 «Про затвердження Організаційно-методичних вказівок з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях на 2022 – 2023 роки», з метою забезпечення у м. Ужгород інформаційно-просвітницької роботи з питань поведінки в умовах надзвичайних ситуацій, інформування населення про методи реагування у разі їх виникнення, оволодіння громадянами навичками користування найбільш поширеними засобами захисту і надання першої само- та взаємодопомоги, поширення знань серед населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях за місцем проживання:

1. Затвердити Положення про консультаційні пункти з питань цивільного захисту (далі – Положення), що додається.

2. Департаментам: міської інфраструктури; соціальної політики; управлінням: освіти; охорони здоров'я та цивільного захисту населення; у справах культури, молоді та спорту в установах та організаціях, що належать до сфери управління Ужгородської міської ради; житлово-експлуатаційним організаціям (управлінським компаніям), які розташовані у м. Ужгород, забезпечити:

- призначення відповідальних осіб за організацію роботи консультаційних пунктів;

- діяльність консультаційних пунктів з питань цивільного захисту у рамках зазначеного Положення.

3. Рекомендувати Ужгородським територіальним курсам цивільного захисту та безпеки життєдіяльності навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Закарпатської області проводити:

- відповідну підготовку та навчання працівників консультаційних пунктів, надавати методичну та практичну допомогу відповідальним особам за роботу консультаційних пунктів з питань цивільного захисту у відпрацюванні ними плануючої, облікової, звітної документації, відбору плакатів, літератури, складанні пам'яток, листівок та іншої інформації для населення, забезпеченні посібниками для самостійного вивчення громадянами способів захисту і самопомочі у надзвичайних ситуаціях за Програмою навчання непрацюючого населення діям у надзвичайних ситуаціях, виконанні робіт з розроблення оригіналів-макетів стендів, інформаційно-довідкових куточків з питань цивільного захисту;

- інформаційно-просвітницьку роботу і пропаганду знань з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях серед непрацюючого населення.

4. Відділу цивільного захисту населення управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення забезпечити координацію виконання завдань, передбачених цим розпорядженням.

5. Розпорядження міського голови 25.02.2020 року № 108, визнати таким, що втратило чинність.

6. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника міського голови Ю. Рахівського.

Міський голова

Богдан АНДРІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядженням міського голови

17.01.2022 № 24

ПОЛОЖЕННЯ

про консультаційні пункти з питань цивільного захисту

I. Загальні положення

1. Положення визначає вимоги до порядку створення та організації роботи консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях, органі місцевого самоврядування, організаціях (установах), які перебувають у сфері управління міської ради.

Консультаційні пункти з питань цивільного захисту (далі-консультаційні пункти) є осередками проведення інформаційно-просвітницької роботи і пропаганди знань з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях серед непрацюючого населення.

2. Діяльність консультаційних пунктів організується відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 та наказу Міністерства надзвичайних ситуацій України від 07 червня 2011 року № 587 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку створення, обладнання та забезпечення функціонування консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях та сільських (селищних) радах».

3. Мережа консультаційних пунктів на адміністративній території міста створюється розпорядженням міського голови: у місті при закладах освіти, соціальної сфери, житлово-експлуатаційних організаціях незалежно від форм власності та підпорядкування, житлово-будівельних кооперативах, об'єднаннях співвласників багатоквартирних житлових будинків тощо (далі – експлуатаційні організації).

Один консультаційний пункт може обслуговувати мешканців групи будинків (мікрорайон), у яких мешкає не більше 1500-2000 громадян. Населення, яке мешкає у власних будинках, закріплюється для навчання за відповідними консультаційними пунктами за територіальним принципом.

4. На підставі розпорядження міського голови консультаційні пункти створюються наказами (розпорядженнями) керівників установ та організацій, у яких вказується:

- перелік приміщень, які виділені для розташування пункту, та строки його обладнання;

- мікрорайон (група будинків), мешканці яких охоплюються навчанням у пункті;

- особи, відповідальні за створення, обладнання (посадова особа органу

місцевого самоврядування, організації або установи, при яких створюється пункт) та організацію роботи пункту;

- кількість консультантів – фахівців різних напрямів (цивільного захисту, безпеки життєдіяльності, медицини, пожежної безпеки, охорони праці тощо), які залучаються до роботи пункту на громадських засадах;

- порядок роботи пункту та організації проведення консультацій;

- порядок взаємодії пункту з керівництвом об'єктів потенційної небезпеки щодо забезпечення надходження від них інформації про стан безпеки;

- порядок роботи з населенням, організаціями, підприємствами та установами щодо створення активу з питань цивільного захисту консультаційного пункту на місцях;

- порядок забезпечення пункту необхідним майном, літературою, навчальними посібниками та технічними засобами;

- облік та звітність про проведену пунктом роботу за рік;

- особа, відповідальна за виконання наказу.

5. У повсякденній діяльності консультаційні пункти керуються цим Положенням.

6. Загальне керівництво консультаційними пунктами здійснює міський голова через відповідний підрозділ з питань цивільного захисту, керівників організацій та установ, на базі яких створено пункти.

7. Контроль за діяльністю консультаційних пунктів здійснюється посадовими особами органів місцевого самоврядування, експлуатаційними організаціями, при яких створено пункти, та працівниками структурних підрозділів з питань цивільного захисту територіальної громади у т.ч при проведенні щорічних оглядів - конкурсів на кращий консультаційний пункт.

8. Консультаційно - методична допомога з організації роботи консультаційних пунктів здійснюється педагогічними працівниками Ужгородських територіальних курсів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Закарпатської області (далі – Курси).

II. Завдання консультаційного пункту та їх кадрове забезпечення

1. Головними завданнями консультаційного пункту є:

- участь у підготовці населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях за тематикою консультацій, рекомендованих Державною службою України з надзвичайних ситуацій;

- сприяння розвитку громадської свідомості щодо особистої та колективної безпеки;

- підвищення рівня морально-психологічного стану громадян в умовах загрози і виникнення надзвичайних ситуацій.

2. Відповідно до покладених на них головних завдань консультаційні пункти забезпечують доведення до непрацюючого населення правил та рекомендацій щодо:

- дій в умовах надзвичайних ситуацій та проявів терористичних актів;
- застосування засобів індивідуального та колективного захисту;
- надання домедичної само- та взаємодопомоги постраждалим;
- поведінки в несприятливих побутових і нестандартних ситуаціях;
- забезпечення особистої та колективної безпечної життєдіяльності в різні пори року;
- створення умов для самостійного вивчення населенням матеріалів посібників, пам'яток, іншого друкованого навчально-інформаційного матеріалу, перегляду та прослуховування спеціального циклу теле- та радіопередач;
- надання інформації населенню щодо прав та обов'язків громадян України у сфері цивільного захисту;
- участь в інформаційно-просвітницькій роботі та пропаганді знань серед населення з питань заходів цивільного захисту, які сплановані та проводяться у регіоні, а також роз'яснення правил поведінки та дій в умовах виникнення надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуацій (організація та участь у виставках, змаганнях, оглядах-конкурсах, бесідах, вікторинах, виступах по радіо та телебаченню, поширення друкованої, аудіо та відеопродукції, тощо);
- доведення до мешканців конкретних повідомлень, що стосуються участі населення у заходах цивільного захисту за місцем проживання (дій за попереджувальним сигналом – Увага всім!), при проведенні евакуаційних заходів, інформації про місця знаходження захисних споруд цивільного захисту (далі – захисні споруди), пунктів видачі засобів індивідуального захисту, тощо);
- створення та удосконалення необхідної навчально-матеріальної бази.

3. Безпосередня відповідальність за організацію роботи консультаційного пункту покладається на штатну (позаштатну) спеціально призначену посадову особу з питань цивільного захисту організації (установи), яка працює під контролем її керівника, а у відомчому житловому секторі – керівника відповідного підприємства, організації.

Крім осіб, які безпосередньо відповідають за роботу консультаційних пунктів, до проведення просвітницько - інформаційної роботи і пропаганди знань цивільного захисту серед населення, проведення занять тощо можуть залучатися (за їх згодою) у якості консультантів колишні працівники з числа ветеранів цивільного захисту, викладачі нормативних дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Цивільних захист» закладів вищої освіти, а також студенти старших курсів закладів вищої освіти, медичний персонал, громадяни, які раніше успішно пройшли повний курс навчання та мають необхідну підготовку.

4. До складу працівників консультаційного пункту входять завідувач та інструктори, які призначаються наказом керівника. Кількість інструкторів визначає керівник, виходячи з розпорядку роботи консультаційного пункту та обсягу роботи.

5. Особа, яка безпосередньо організовує роботу консультаційного пункту,

відповідає за планування заходів, що проводяться у пункті, зміст та своєчасне оновлення наочної інформації, організацію роботи консультантів із числа активістів цивільного захисту, стан навчально-матеріальної бази та зобов'язана:

- розробляти та вести плануючі, облікові та звітні документи консультаційного пункту;

- організовувати проведення консультацій з питань захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій за порядком та в обсязі, установленому наказом керівника організації, органу влади;

- проводити інструктаж консультантів;

- забезпечувати необхідною літературою та приладами мешканців, які побажали самостійно вивчати питання щодо їх захисту та правильних дій в умовах надзвичайних ситуацій;

- вести облік заходів, проведених з навчання непрацюючого населення, у закріпленому за пунктом мікрорайоні;

- складати звіти про виконання плану роботи консультаційного пункту і представляти їх керівникові організації, органу влади;

- складати заявки на придбання навчального і наочного приладдя, технічних засобів навчання, літератури, вести їх облік, зберігання та своєчасне списання;

- стежити за станом та порядком у приміщеннях, які використовуються для забезпечення консультаційної роботи;

- брати участь у заходах інформаційно-просвітницької роботи з пропаганди знань серед населення з питань захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій;

- контролювати та планувати підготовку працівників пункту в сфері цивільного захисту;

- підтримувати постійну взаємодію з питань навчання з органами управління з питань цивільного захисту та Курсами.

Для співробітників пункту, у тому числі і для тих, які працюють за сумісництвом або на громадських засадах, функціональні обов'язки розробляються спеціально призначеною особою з питань цивільного захисту органу місцевого самоврядування та затверджуються його керівником.

6. Особа, яка безпосередньо організовує роботу консультаційного пункту, в установленій термін проходить підготовку на Курсах.

III. Матеріально - технічне забезпечення діяльності консультаційного пункту

1. Навчальна матеріально-технічна база консультаційного пункту з питань цивільного захисту включає:

- інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту, що забезпечує доступне доведення до мешканців певної території необхідної інформації з питань цивільного захисту та повідомлень, розроблених на основі аналізу особливостей місцевих умов та ймовірних місцевих небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації;

- окреме приміщення (у разі можливості виділення), призначене для проведення роз'яснювальної консультаційної роботи щодо дій у разі

виникнення аварій, катастроф, стихійних лих, імовірних для конкретної території та надання практичної допомоги населенню у самостійній підготовці за спеціальними програмами підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях, яке оснащується необхідними меблями (столи, стільці, шафи тощо).

Біля вхідних дверей консультаційного пункту розміщується табличка з надписом «Консультаційний пункт з питань цивільного захисту». На видному місці розташовуються розпорядок дня, графік проведення консультацій, прізвища та телефони консультантів.

Засоби обладнання та оснащення консультаційного пункту повинні відповідати сучасним вимогам теорії та практики захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Кожний відвідувач пункту повинен мати можливість отримати конкретну та вичерпну інформацію про ймовірні надзвичайні ситуації у районі його проживання, місця укриття та маршрути проходу до них, про адреси пунктів видачі засобів індивідуального захисту, порядок евакуації тощо.

2. Інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту є обов'язковим елементом консультаційного пункту та являє собою окремий стенд з тематично оформленими планшетами.

Інформаційно-довідкові кутки розміщуються у легкодоступних для огляду у місцях з масовим перебуванням людей адміністративного приміщення організації(установи) – коридорах, холах, вестибюлях тощо.

3. Тематичний зміст планшетів інформаційно - довідкового кутка викладається зрозуміло, наочно, вкрай лаконічно та розміром шрифту, що забезпечує його легке застосування та включає:

- пам'ятку щодо порядку зв'язку з екстреними службами, які діють за скороченими телефонними номерами (101, 102, 103, 104 тощо) та комунальними аварійними службами допомоги населенню;

- карти - схеми зони відповідальності експлуатаційної організації, міської ради з інформацією про імовірні загрози техногенного характеру (аварії, катастрофи на потенційно-небезпечних підприємствах), наслідки яких можуть негативно впливати на життєдіяльність населення;

- сигнали цивільного захисту (порядок оповіщення населення) у разі виникнення аварії, катастрофи або стихійного лиха, дії населення з отриманням таких сигналів або інформації;

- рекомендації щодо засобів захисту від впливу небезпечних факторів імовірних загроз техногенного характеру та правил поведінки під час виникнення аварій та катастроф;

- інформацію про імовірні загрози природного характеру (стихійні лиха) відповідно до пори року, наслідки яких можуть негативно впливати на життєдіяльність населення, що мешкає на території експлуатаційної організації, сільської (селищної) ради та рекомендації щодо засобів захисту від впливу небезпечних факторів імовірних сезонних загроз природного характеру і правил поведінки під час стихійного лиха;

- схему розміщення захисних споруд цивільного захисту, найпростіших укриттів, закріплення мешканців житлових будинків за захисними спорудами

(найпростішими укриттями), маршрути просування населення до них, порядок отримання населенням засобів індивідуального захисту;

- порядок проведення евакуації населення із схемою розміщення та адресами збірних евакуаційних пунктів, рекомендації щодо готовності населення до проведення евакуаційних заходів;

- розклад роботи консультаційного пункту та порядок отримання консультаційної допомоги з питань цивільного захисту.

Зміст інформаційно-довідкового кутка доповнюється додатковими розділами:

- рекомендаціями щодо захисту продуктів харчування і води (з урахуванням місцевої специфіки);

- порядком організації прийому евакуйованого населення (у разі наявності таких завдань) та інше.

4. Для тематичного оформлення приміщення консультаційного пункту використовуються:

- навчально-наочні посібники (плакати, стенди);

- спеціальна навчальна література;

- технічні засоби навчання;

- навчальне майно.

5. Навчально-наочні посібники (плакати, стенди) розміщуються на стінах приміщення консультаційного пункту та можуть містити, з урахуванням місцевих особливостей, інформаційні матеріали такої змісту:

- структура Ужгородської ланки в системі єдиної державної системи цивільного захисту (склад органів цивільного захисту, обов'язки центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій);

- права і обов'язки громадян щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, обов'язки дорослого населення щодо захисту дітей;

- правила особистої, пожежної та техногенної безпеки; класифікація надзвичайних ситуацій; хімічна небезпека; радіація; електричний струм; увага газ; розлив ртуті; при пожежі; землетрус; обмороження; небезпека на воді; безпека руху; безпека пішохідних переходів; застарілі боєприпаси; виявлення ознак тероризму; небезпека у лісі; безпечна прогулянка у лісі; повінь; блискавка; ожеледиця.

- життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях;

- засоби захисту органів дихання і шкіри (засоби індивідуального захисту);

- евакуація населення;

- укриття населення в захисних спорудах;

- медичний захист; дозиметричний і хімічний контроль;

- оповіщення і інформування;

- інші інформативні матеріали, які розкривають зміст заходів захисту населення і територій відповідного регіону.

6. Спеціальна навчальна література, призначена для самостійної роботи відвідувачів консультаційного пункту, повинна бути представлена:

- навчальними посібниками з питань цивільного захисту;

- виписками із нормативних актів з питань захисту населення, територій та безпеки життєдіяльності;

- пам'ятками та рекомендаційними брошурами з питань охорони життя і здоров'я людини у надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуаціях;

- підшивками спеціалізованих журналів і газет.

7. Технічні засоби навчання (по можливості): телевізор, відеоапаратура, комп'ютер з електронною базою спеціалізованих видань та доступом до мережі Інтернет, прийомні пристрої дротового та ефірного віщання тощо.

8. Навчальне майно: засоби індивідуального захисту, які рекомендовані для застосування на території чи об'єкті, що обслуговується пунктом, засоби пожежогасіння, засоби надання домедичної допомоги, медичні муляжі та багатофункціональні тренажери для навчання навичкам надання першої допомоги, радіометри та дозиметри побутові.

Кількість зразків та типів навчального майна, технічних засобів навчання, спеціальної навчальної літератури, навчально-наочних посібників консультативного пункту визначається місцевими умовами та фінансовими можливостями експлуатаційної організації.

9. Обов'язки із розроблення та розміщення стенду інформаційно - довідкового кутка та навчально-наочних посібників у приміщенні консультативного пункту покладаються на керівника установи та організації, на базі якої створено консультативний пункт.

10. Матеріальні та фінансові витрати, пов'язані з виділенням та утриманням приміщень консультативного пункту, їх обладнанням та оснащенням необхідною навчальною матеріально-технічною базою здійснюються за рахунок місцевого бюджету або інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

IV. Організація роботи консультативних пунктів

1. Робота консультативних пунктів організовується за річним планом роботи пункту згідно з організаційно-розпорядчими документами з підготовки населення керівником територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту.

2. У річному плані визначаються основні заходи консультативної та просвітницько - інформаційної роботи з пропаганди знань серед населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях, а також заходи щодо удосконалення навчально - матеріальної бази пункту, підготовки працівників консультативного пункту на базі Курсів.

План роботи консультативного пункту розробляється та підписується особою, яка безпосередньо відповідає за його роботу, погоджується керівником структурного підрозділу (посадовою особою міської ради) з питань цивільного захисту і затверджується керівником організації та установи, на базі якої утворено консультативний пункт.

Консультаційна робота з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності працівниками пункту здійснюється згідно з графіком їх роботи на місяць.

3. Навчання населення, не зайнятого у сфері виробництва та обслуговування, здійснюється шляхом:

- проведення консультацій з питань захисту та дій в умовах можливих надзвичайних ситуацій за рекомендаціями Організаційно-методичних вказівок щодо навчання населення міста Ужгород з питань цивільного захисту і діям в умовах надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру;

- проведення інформаційних та агітаційних заходів (бесід, лекцій, вечорів питань і відповідей, показів діафільмів, відеофільмів тощо);

- розповсюдження та читання пам'яток, листівок, посібників;

- прослуховування радіопередач, перегляд та прослуховування спеціальних відео- та аудіоматеріалів з тематики захисту населення;

- забезпечення умов для самостійного вивчення населенням правил поведінки та дій в умовах надзвичайних ситуацій за рекомендованою працівниками пункту літературою та за їх консультаційною допомогою;

- проведення представницьких заходів (днів професійних свят, оглядів-конкурсів тощо);

- участі у тренуваннях з цивільного захисту та захисту від надзвичайних ситуацій.

4. Консультаційні пункти можуть використовуватися для доведення до мешканців конкретних повідомлень, що стосуються їх участі у заходах цивільного захисту за місцем проживання (дій за попереджувальним сигналом «Увага всім!», під час проведення евакуаційних заходів, укриття у захисних спорудах, видачі засобів індивідуального захисту тощо).

5. При проведенні консультацій у пункті обов'язково надається інформація про потенційну небезпеку, що характерна для місць проживання населення, та методи реагування на неї. Особливу увагу необхідно звертати на громадян, які проживають поряд з потенційно небезпечними об'єктами, а також на дітей та соціально незахищені верстви населення.

Керівники потенційно-небезпечних об'єктів надають через консультаційний пункт постійну та оперативну інформацію населенню, яке проживає в зонах можливого ураження, про стан їх захисту, методи й способи забезпечення безпеки при аваріях.

6. Робота персоналу пункту організовується таким чином, щоб кожен його відвідувач у будь-який час міг отримати вичерпну інформацію (роз'яснення) щодо питань гарантованого забезпечення захисту та порядку його дій в умовах надзвичайної ситуації. На забезпечення цієї вимоги в консультаційному пункті (у визначений графіком час) повинен бути присутній працівник (консультант), здатний конкретизувати положення інформації стендів (довідкової літератури, нормативних документів), а також список контактних телефонів консультантів – фахівців у відповідній галузі знань з питань цивільної безпеки.

7. Просвітницька робота та пропаганда знань серед населення з питань захисту та дій у надзвичайних ситуаціях спрямовується на підготовку громадян

до дій при виникненні надзвичайних ситуацій, зокрема: особливостей поведінки у різні періоди року, поведінки на воді, на дотримання правил пожежної безпеки, санітарно-гігієнічних норм при виникненні епідемій, епізоотій, отруєнь тощо.

8. Основна увага при навчанні населення звертається на морально-психологічну підготовку, умілі дії у надзвичайних ситуаціях, характерних для місць його проживання, на виховання у громадян почуття високої відповідальності за свою підготовку, підготовку своєї родини до захисту у надзвичайних ситуаціях.

9. Основними організаційно-розпорядчими документами, які повинні бути в консультаційному пункті, є:

- витяг (або копія) з розпорядження міського голови про створення консультаційних пунктів ;

- наказ керівника про створення та організацію роботи консультаційного пункту;

- положення про консультаційні пункти;

- план роботи консультаційного пункту на рік;

- графік роботи (визначений час) надання консультацій з питань цивільного захисту працівниками консультаційного пункту;

- журнал обліку консультацій;

- функціональні обов'язки працівників консультаційного пункту;

- список працівників консультаційного пункту.

10. Звітність про роботу консультаційних пунктів подається до органу місцевого самоврядування, розпорядженням якого ці пункти створено, за формою, змістом та у терміни, які встановлені Табелем термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту.
